

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA CRNE GORE

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA - PODGORICA

PODGORICA

Prilazno: 08.07.2020				
Org. jed.	Klas. znak	Radni broj	Prilog	Vrijednost
41	02 - 631/20 -	11/3		

PREDMET: Izvještaj Komisije za sprovođenje postupka reakreditacije Pomorskog fakulteta Bar, Univerzitet Adriatik Bar

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore odlukom br. UP02-631-2-11/1 od 16.06.2020. godine je sa liste eksperata imenovala Komisiju za sprovođenje postupka reakreditacije Pomorskog fakulteta Bar, Univerzitet Adriatik Bar u sljedećem sastavu:

1. dr **Veselin Drašković**, redovni profesor, Pomorski fakultet Kotor, Predsjednik Komisije
2. dr **Zoran Radmilović**, redovni profesor, Saobraćajni fakultet u Beogradu, član Komisije
3. dr. **Nebojša Ralević**, redovni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, član Komisije
4. mr **Aleksandar Vujisić**, menadžer prodaje d.o.o. Stones, Podgorica, predstavnik tržišta rada i
5. **Ivan Piper**, student master studija, Univerzitet Donja Gorica

Ispred Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore kao koordinator ovog postupka reakreditacije određena je: **Kemal Demirović**, samostalni savjetnik u Sektoru za kontrolu kvaliteta. Komisija sa Koordinatorom Agencije za sprovođenje postupka reakreditacije Pomorskog fakulteta Bar, Univerzitet Adriatik Bar podnosi sljedeći

Izvještaj o reakreditaciji

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Ustanove treba da imaju politiku obezbjeđenja kvaliteta koja je javna i koja predstavlja dio njihovog strateškog upravljanja. Unutrašnji akteri treba da izgrađuju i implementiraju ovu politiku kroz odgovarajuće strukture i procese, uz uključivanje spoljnih aktera.

Smjernice:

Politike i procesi su glavni nosioci koherentnog sistema za obezbjeđenje kvaliteta ustanove koji obrazuje ciklus za stalno poboljšanje i doprinosi odgovornosti ustanove. Takav sistem pruža podršku razvoju kulture kvaliteta u kojoj svi unutrašnji akteri preuzimaju odgovornost za kvalitet i uključeni su u obezbjeđenje kvaliteta na svim nivoima ustanove. Kako bi se ovo omogućilo, politika ima formalan status i javno je dostupna.

Politike obezbjeđenja kvaliteta su najdjelotvornije kad odražavaju odnos između istraživačkog rada, učenja i nastave, te uzimaju u obzir nacionalni kontekst u kojem ustanova djeluje, institucionalni kontekst, kao i njen strateški pristup. Takvom politikom pruža se podrška:

- organizaciji sistema za obezbjeđenje kvaliteta;
- odsjecima, školama, fakultetima i drugim organizacionim jedinicima, kao i upravi ustanove, zaposlenim pojedincima i studentima, da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta;
- akademskom integritetu i slobodama, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara;
- zaštiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih;
- uključivanju spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.

Politika se provodi u praksu kroz niz procesa za unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta koji omogućavaju učešće cjelokupne ustanove. Odluku o tome na koji način će se politika sprovoditi, pratiti i revidirati donosi ustanova.

Politikom obezbjeđenja kvaliteta takođe su obuhvaćeni i svi kriterijumi aktivnosti ustanove koji su podugovoreni ili koje realizuju druge strane.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politika obezbjeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni

Komentar		
Komisija je mišljenja da na Pomorskom fakultetu Bar, Univerzitet Adriatik Bar postoji politika obezbjeđenja kvaliteta, koja je potvrđena donošenjem Strategije obezbjeđenja kvaliteta iz 2014. godine. Ovaj dokument je dostupan na zvaničnoj web stranici ustanove. To govori o transparentnosti rada iste. Fakultet vodi brigu o kvalitetu sprovođenja svoje osnovne djelatnosti i teži konstantnom usavršavanju svojeg akademskog osoblja, kao i unapređenju nastavnog i naučnoistraživačkog rada.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar		
Na Pomorskom fakultetu Bar (PFB), Univerzitet Adriatik Bar formirani su radni tim i Komisija za evaluaciju, unapređenje i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja. Komisija je mišljenja da radni tim i Komisija uspješno saraduju s Agencijom za unapređenje i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u svrsi osiguranja i unapređivanja kvaliteta nastave i rada ustanove i na sveobuhvatan način pristupa izgradnji institucionalnih mehanizama sa stratejskim partnerima i naučnim institucijama u oblastima razvoja i uvođenja sistema kvaliteta.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
c. Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar		
Komisija je zaključila da je politika PFB opredijeljena za kontinuirano unapređenje kvaliteta studijskih programa, nastavnog procesa, naučno-istraživačkog i stručnog rad nastavnika i saradnika, kao i studenata u cilju dostizanja najviših akademskih standarda, vještina i sposobnosti. PFB stalno podržava saradnju sa Studentskim parlamentom i njegove aktivnosti, obezbjeđuje sve potrebne uslove za njegov rad na svim nivoima i podstiče studente na samostalan rad i njihovo aktivno učešće u obezbjeđenju i jačanju kvaliteta. Sve to su potvrdili studenti, koji su prisustvovali razgovoru sa Komisijom.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se stalno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar		
Poslije razgovora sa predstavnicima PFB, Komisija je mišljenja da su pripadnici istog čvrsto opredijeljeni za principe slobode naučnog i pedagoškog stvaralaštva u duhu odgovornog, objektivnog i poštenog traganja za istinom, sticanja i prenošenja znanja. Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se stalno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara, pa je u tom smislu kroz projekat nabavljen i poznati softver za detekciju naučnih plagijata iThenticate, tako da svi radovi obavezno prolaze kroz njega.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
e. Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar		
Komisija je mišljenja da na Pomorskom fakultetu Bar preko tijela Etičkog odbora i dokumenta Etičkog kodeka politika u potpunosti štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih. Napominjemo da su svi dokumenti i pravilnici, kao i Etički kodeks dostupni su na sajtu Pomorskog fakulteta Bar.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
f. Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar		
Kroz razgovore sa predstavnicima PFB Komisija je zaključila da njegova politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta kroz saradnju s drugim fakultetima i univerzitetima na naučno-istraživačkom polju, ali i u domenu institucionalnog unapređenja i opšteg unapređenja kulture kvaliteta, kroz		

ostvarivanje raznih aktivnosti, koje su predviđene ugovorima o dugoročnoj saradnji (sa bibliotekama u Budvi, Tivtu i Baru, sa Fakultetima iz Hrvatske, Slovenije, Srbije i Kine, sa poslovnim partnerima iz privrede i okruženja o obavljanju studentske prakse i sl.).

Komentari eksperta na ispunjenje standarda

KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA U POTPUNOSTI ISPUNJEN

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Ustanove treba da imaju procese za izradu i odobravanje programa. Programi treba da budu izrađeni na takav način da ispunjavaju ciljeve koji se pred njih postavljaju, kao i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije do kojih programi vode treba da budu jasno određene i predstavljene, i da se pozivaju na tačan nivo u okviru nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, a samim tim i na Kvalifikacioni okvir u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Smjernice:

Studijski programi predstavljaju suštinu nastavne misije ustanova visokog obrazovanja. Kroz njih se studentima pružaju akademska znanja i vještine, kao i prenosive vještine koje mogu uticati na njihov lični razvoj i naći na primjenu u njihovim budućim karijerama.

Programi

- sadrže opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja;
- izrađuju se u saradnji sa studentima i ostalim akterima;
- imaju koristi od spoljne ekspertize i referenci;
- odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti);
- izrađuju se tako da omogućavaju nesmetano napredovanje studenata kroz studije;
- definišu očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita;
- obuhvataju dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno;
- podliježu procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
a. Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>Akreditovani studijski program PFB sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom, a isti ima jasno utvrđene planirane ishode učenja, jer nakon sticanja kvalifikacije studenti mogu da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiziraju, sintetizuju i procjenjuju ključne teorijske koncepte i da ih primjenjuju u poslovnoj praksi, - kritički analiziraju i razvijaju praktične modele i strategije, koje su zasnovane na savremenoj teoriji i praksi iz oblasti Nautike, Brodomaštva i Lučkog menadžmenta kao i njihovim pratećim djelatnostima; - uspješno komuniciraju i prezentuju rezultate svojih istraživanja, - precizno i sistematski formulišu probleme nastale u istraživanju ili poslu, uz primjenu relevantne naučno-istraživačke metodologije, - donose kvalitetnije poslovne odluke primjenjivim u realnim poslovnim situacijama, - primjenjuju savremena znanja iz fundamentalnih, stručnih i usko-stručnih naučnih disciplina, koje se izučavaju u okviru studijskog programa, - analiziraju probleme iz pomorske prakse, - razumijevaju i primjenjuju principe profesionalnog ponašanja i kulture kroz ličnu odgovornost, kombinovanje naučnog i praktičnog znanja, stečenih vještina u oblasti Nautike, Brodomaštva i Lučkog menadžmenta kao i njihovim pratećim djelatnostima, - razumiju odnose i relacije koji vladaju u sistemu pomorstva u zemlji i svijetu, - razvijaju kreativnost i preduzetnički duh, inovativnost i originalnost u izboru metoda upravljanja u pomorstva i njegovih pratećih djelatnosti, uz poslovnu etiku i visok kvalitet itd. <p>Pored toga, utvrđeni su i specifični ciljevi, koje nećemo navoditi.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan

Komentar

Komisija je mišljenja, a na bazi uvida u studijske programe osnovnih akademskih studija i razgovora sa predstavnicima nastavnika i studenata, da se svaki studijski program izrađuje u saradnji sa studentima i predstavnicima akademskoga i neakademskoga osoblja. To znači da su transparentno uključeni različiti akteri u procesu koncipiranja i donošenja studijskih programa.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
c. Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.	<u>Ispunjeno</u>	Potreban

Komentar

Komisija smatra da PFB ima jasne ciljeve koji se odnose na: unapređenje kvaliteta studija, praktičnu primjenu znanja studenata, profesionalno usavršavanje nastavnog kadra, kao i promociju pomorstva, pri čemu je težište toga procesa na međunarodnoj saradnji kao preduslovu spoljne ekspertize i referenci, ali se pri tome ni malo ne zapostavlja saradnja s raznim lokalnim (Lika Bar, Marina Bar) i regionalnim partnerima, ali i Kineskim.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidi Područje primjene i koncepti).	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan

Komentar

Komisija smatra da je studijski program baziran na Standardima i smjernicama za obezbjeđivanje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) koji je odobrila Ministarska konferencija u Jerevanu, 14. i 15. maja 2015. godine, i da studijski programi odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope:

- određuje se zajednički okvir za sisteme obezbjeđivanja kvaliteta za učenje i podučavanje na evropskom, državnom i institucionalnom nivou,
- omogućuje se obezbjeđivanje i poboljšanje kvaliteta visokog obrazovanja u Evropskom prostoru visokog obrazovanja,
- podržava se uzajamno povjerenje, čime se omogućava priznavanje i mobilnost unutar i preko državnih granica,
- obezbjeđuju se informacije o obezbjeđivanju kvaliteta u EHEA.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
e. Studijski program izrađuje se tako da omogućuje nesmetano napredovanje studenata kroz studije.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan

Komentar

Studijski programi PFB su izrađeni tako da omogućuju nesmetano napredovanje studenata kroz studije sa preciziranim rasporedom ECTS kredita, opterećenjem studenata za svaki predmet pojedinačno i transparentnim uslovima za uspješnu prohodnost, kao i preciziranim mogućnostima prenosa ECTS kredita i verifikovanja postignuća studenata na razmjeni.

Komisija smatra da se studijski programi izrađuju u potpunosti i to na traj načinu omogućuju nesmetano napredovanje studenata kroz studije, što je u skladu s Pravilima studiranja.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
f. Studijski programi definišu očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni

Komentar

Komisija je mišljenja da studijski programi za osnovne akademske studije PFB precizno definišu očekivano opterećenje studenata pomoću ECTS bodova, koji predstavljaju brojčanu vrijednost za pojedine predmete, kojima se definiše rad studenata potreban za ispunjavanje svih predviđenih obaveza na predmetu, uključujući i polaganje ispita i vrijeme potrebno za postizanje ciljeva programa izraženih u terminima očekivanih ishoda učenja i stečenih kompetencija.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
g. Studijski programi obuhvataju dobro strukturirane šanse za praksu gdje je to primjereno.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan

Komentar

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, na Pomorskom fakultet u Bar studijski programi predviđaju 25% ukupnoga učešća praktične nastave u realizaciji programa. S obzirom na pomorsku orijentaciju stu-

dijskih programa, dio praktične nastave odvija se, čime se omogućuje neophodni stepen praktičnih aktivnosti studenata. Takođe, iz jednoga broja predmeta predviđena je terenska nastava, u skladu s programskim ciljevima, što podrazumijeva rad u arhivima i bibliotekama i slične oblike praktičnih aktivnosti usmjerenih na povezivanje i saradnju studenata sa privrednim sektorom, kroz pronalaženje mogućnosti za obavljanje stručnih praksi i potencijalnih radnih angažmana. Studentima je omogućeno da već tokom studija upoznaju poslovni ambijent i steknu radno iskustvo, kako bi nakon diplomiranja ostvarili konkurentniju poziciju na tržištu rada, tj. Pomorskom fakultet u Baru u svojem radu ostvaruje saradnju s privrednim društvima, NVU-ima, izdavačkim kućama i drugim relevantnim subjektima, pa raznim ugovorima o saradnji nudi mogućnost raznovrsne prakse za svoje studente. Vjerovatno je najznačajnije postojanje trening centra za obuku pomoraca u okviru PFB. Zbog toga Komisija smatra da su studijski programi u potpunosti i kvalitetno strukturirali potrebne kontakte sa praksu gdje je god to bilo moguće.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
h. Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni

Komentar

Poslije uvida u dostavljene ugovore za akreditaciju, kao i dokumentaciju sa domaćim i gostujućim profesorima, Komisija smatra da PFB u potpunosti ispunjava uslove vezane za kadrovske mogućnosti u pogledu izvođenja osnovnih akademskih studija i da svi studijski programi podliježu procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

Komentari eksperta na ispunjenje standarda

KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA U POTPUNOSTI ISPUNJEN

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Ustanove treba da osiguraju da se programi izvode na način kojim se studenti podstiču na preuzimanje aktivne uloge u kreiranju procesa učenja, te da provjera znanja studenata odražava takav pristup.
Smjernice:

Učenje i nastava usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u stimulanju motivacije studenata, njihove samorefleksije i angažovanosti u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo razmatranje izrade i izvođenja studijskih programa i ocjenu ishoda.

Implementacija procesa učenja i nastave usmjerenih na studenta, uključuje:

- poštovanje i prilagođavanje različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne putanje učenja;
- razmatranje i korišćenje različitih načina izvođenja nastave, gdje je prikladno;
- fleksibilno korišćenje raznih pedagoških metoda;
- redovno vrednovanje i prilagođavanje načina izvođenja nastave i pedagoških metoda;
- podsticanje osjećaja samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja;
- promovisanje uzajamnog poštovanja u odnosu između studenata i nastavnika;
- odgovarajuće postupke za rješavanje po prigovorima studenata.

Imajući u vidu značaj provjere znanja za napredovanje studenata kroz studije i za njihove buduće karijere, u okviru procesa za obezbjeđenja kvaliteta za provjeru znanja vodi se računa o sljedećem:

- lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti;
- kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, se unaprijed objavljuju;
- provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja;
- gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača;
- pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti;
- provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama;
- postoji formalna procedura za žalbe studenata.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
a. Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne oblike učenja.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan

Komentar		
Poslije uvida u ugovore, koji su potpisani s domaćim i stranim institucijama, razgovora sa studentima i sa predstavnicima PFB, Komisija smatra da se kod učenja i nastave poštuju potrebna prilagođavanja različitostima studenata i njihovih potreba, kao i omogućavaju fleksibilnih načina učenja.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Kod učenja i nastave koriste se različiti načini izvođenja nastave, gdje je to prikladno.	<u>Ispunjeno</u>	<u>Obavezan</u>
<p>Komentar</p> <p>Komisija je zaključila da su studenti aktivno uključeni u proces nastave, stalnu evaluaciju i edukaciju nastavnika, a kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, uz uvažavanje i podršku različitosti studenata i njihovih potreba. Načini učenja prilagođeni su specifičnim potrebama studenta, koriste se i podstiču različiti načini izvođenja nastave i primjena različitih didaktičkih metoda, sprovodi se redovno prilagođavanje različitih pedagoških metoda, podstiče se samostalnost studenta, uz odgovarajuće usmjeravanje i podršku nastavnika. Među studentima se njeguje solidarnost i stalno se radi na poboljšanju percepcije studenata o značaju rada i različitih vrsta pozitivno korisnoga zalaganja.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
c. Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode.	<u>Ispunjeno</u>	<u>Obavezan</u>
<p>Komentar</p> <p>Pedagoške metode koje se koriste na Fakultetu kod učenja su inovirane dinamične kombinacije frontalnog, grupnog i interaktivnog metoda nastave i kontinuirano se u nastavi fleksibilno koriste.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode.	<u>Ispunjeno</u>	<u>Obavezan</u>
<p>Komentar</p> <p>Komisija smatra da PFB kod učenja i nastave kontinuirano vrednuje i prilagođava načine izvođenja nastave i pedagoške metode. U tom smislu, komunikacija uprave Fakulteta sa studentima i djelovanje Vijeća Fakulteta kroz redovne izvještaje o realizaciji nastave, doprinose poboljšanju postojećeg stanja i unapređenja nastavnog procesa i pedagoških metoda. Uspješnost nastave se prati anketiranjem studenata, a rezultati ankete se analiziraju na Vijeću Fakulteta, te se tako mogu pratiti sve aktivnosti u postupku sprovođenja nastave i akcentirati i korigirati eventualna odstupanja ili propusti.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
e. Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.	<u>Ispunjeno</u>	<u>Obavezan</u>
<p>Komentar</p> <p>Nakon razgovora Komisije sa predstavnicima PFB, studentima i predstavnicima kod kojih studenti izvode praktični rad, Komisija je mišljenja da se kontinuirano kod učenja i nastave podstiče osjećaj samostalnosti kod studenata, uz osiguranje adekvatnih smjernica i podrške od strane nastavnog osoblja.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
f. Kod učenja i nastave promoviraju se uzajamno poštovanje između studenata i nastavnika.	<u>Ispunjeno</u>	<u>Obavezan</u>
<p>Komentar</p> <p>Komisija je mišljenja da akademsko osoblje kod učenja i nastave promoviraju uzajamno poštovanje između studenata i nastavnika. Prednje doprinosi intelektualnom razvoju studenata i nesmetanom usvajanju znanja. Akademsko i drugo osoblje poštuje dostojanstvo studenata, a studenti poštuju dostojanstvo akademskog i drugog osoblja, kao i prava, obaveze i akademski integritet drugih studenata.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
g. Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.	<u>Ispunjeno</u>	<u>Obavezan</u>

<p>Komentar</p> <p>Na osnovu razgovora sa predstavnicima PFK, Komisija je zaključila da kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata. Naime, studenti svoje primjedbe mogu izložiti pismeno (preko sandučeta) ili pojedinačno prodekanu za studentsku nastavu, svakim radnim danom u prostorijama Dekanata. U Studentskoj službi se svakog dana mogu dobiti informacije i pomoć kod administrativnih problema. Komisija smatra da postoji dobra saradnja između organa upravljanja PFB i nastavnika, pa se svaki problem zajedničkom saradnjom i dobrom praksom rješava u korist napredovanja studenata u učenju i obrazovanju.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
h. Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>Komisija smatra da su profesori i nastavno osoblje koji vrednuju studente upoznati s postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti, pa je vrednovanje studentskog rada dosljedno i jednako za sve studente. Pravilnik o postupku i načinu ispitivanja je javno dostupan i nastavno osoblje je upoznato s njim.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
i. Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>Kriterijumi i metode vrednovanja i ocjenjivanja su unaprijed objavljeni na sajtu PFB. Studenti i nastavno osoblje se putem važećih i akreditovanih planova i programa koji su dostupni unaprijed obavještavaju o kriterijumima i metodama za provjeru znanja, ocjenjivanju itd.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
j. Provjera znanja omogućuje studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ako je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>Komisija je je pozitivnog mišljenja, jer na PFB provjera znanja omogućuje studentima da pokažu u kojoj mjeri su ostvarili predviđene ishode učenja; Studenti dobijaju povratne informacije koje su, po potrebi, povezane sa savjetima za proces učenja.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
k. Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>Provjeru znanja gdje je moguće i potrebno vrši komisija i to u slučajevima koje prepoznaje i Pravilnik o studiranju. Diplomski rad npr. u skladu s Pravilima studiranja ocjenjuje više članova komisije, koju čine najmanje tri člana iz reda nastavnog osoblja u nastavnom zvanju.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
l. Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti, koje bi mogle uticati na tok i trajanje studiranja. Olakšavajuće okolnosti uzimaju se u obzir i propisuju se kroz organizovanje posebnih rokova i dodatnih kolokvijuma u skladu s Pravilnikom Fakulteta.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
lj. Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu s navedenim procedurama.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan

Komentar		
Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa Pravilima studiranja na osnovnim akademskim studijama.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
m. Postoji formalna procedura za žalbe studenata	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar		
Na PFB postoji formalna procedura za žalbe studenata u svim situacijama kad se student osjeti oštećenim, prilikom polaganja i ocjenjivanja na završnom ispitu. Tada student može da koristi svoje pravo koje ima i da zahtijeva ponovno polaganje ispita pred komisijom po utvrđenoj proceduri na PFK.		
Komentari eksperta na ispunjenje standarda		
KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA U POTPUNOSTI ISPUNJEN.		

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I CERTIFIKACIJA

Ustanove treba na dosljedan način da primjenjuju prethodno definisane i objavljene propise koji obuhvataju sve faze studiranja, odnosno upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju.

Smjernice:

Obezbjedivanje uslova i podrške koji su neophodni za napredovanje studenata kroz akademsku karijeru je u najboljem interesu svakog pojedinačnog studenta, programa, ustanove i sistema. Od ključnog je značaja da procedure upisa, priznavanja i završetka studija budu primjerene svrsi, naročito kada su studenti mobilni u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Važno je da se politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način, i da je obezbijeđeno upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.

Ustanove treba da uspostave i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Pravično priznavanje visokoškolskih kvalifikacija, perioda studija i prethodnog učenja, uključujući priznavanje neformalnog i informalnog učenja, predstavljaju osnovne komponente za osiguravanje napredovanja studenata kroz studije, pri čemu se promovise mobilnost. Odgovarajuće procedure za priznavanje, oslanjaju se na:

- usklađenosti institucionalne prakse priznavanja sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju;
- saradnju sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i nacionalnim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.

Diplomiranje predstavlja kulminaciju perioda studiranja studenata. Studenti treba da dobiju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena spunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
a. Politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način. Obezbijeđeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar		
Komisija je mišljenja da se politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način. Obezbijeđeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program. Dokaz svemu su svi dokumenti PFB vezani za organizaciju studija dostupni na oficijelnom sajtu PFB.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Ustanova uspostavlja procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar		
Poslije razgovora sa predstavnicima PFB, Komisija smatra da se rad i znanje studenata prati i ocjenjuje kontinuirano u toku semestra i na završnome ispitu i da se kontinuirano uspostavlja procesi i instrumenti za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena spunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>

c. Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar Komisija je mišljenja da je na PFB prisutna institucionalna praksa priznavanja u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju, a precizirana je Pravilima studiranja.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar U skladu sa Zakonom o visokome obrazovanju, PFK je u direktnom kontaktu s Ministarstvom prosvjete i Agencijom za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u cilju osiguravanja dosljednoga priznavanja u cijeloj državi. Komisija smatra da je PFB ostvario saradnju sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj državi.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
e. Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar U skladu s Pravilima studiranja i drugim aktima PFB, po okončanju studijskih programa student dobija diplomu Bachelor, za tri smjera i to: Nautika, Brodomašinstvo i Lučki menadžment, a takođe i dopunu diplome u kojoj su naznačeni svi položeni predmeti, ishodi učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.		
Komentari eksperta na ispunjenje standarda KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA U POTPUNOSTI ISPUNJEN		

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE

Ustanove treba da osiguraju kompetentnost svog nastavnog osoblja. Treba da primjenjuju pravične i transparentne procese prilikom zapošljavanja i razvoja zaposlenih.

Smjernice:

Uloga predavača je od ključnog značaja za stvaranje kvalitetnog iskustva studiranja i omogućavanja sticanja znanja, kompetencija i vještina. Sve raznovrsnija studentska populacija i veća usredsređenost na ishode učenja zahtijeva učenje i nastavu usmjerene na studenta, pa se time i uloga nastavnika mijenja (vidjeti Standard 1.3).

Ustanove visokog obrazovanja su najodgovornije za kvalitet svojih zaposlenih i pružanje odgovarajućeg okruženja za efikasno obavljanje posla.

Takvo okruženje:

- uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja u okviru kojih se prepoznaje značaj podučavanja;
- nudi i promovira mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja;
- podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja;
- podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
a. Ustanova se pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
Komentar Komisija smatra da se PFB pridržava jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja. Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sis-		

<p>tematizaciji radnih mjesta PFB predviđeni su uslovi i transparentni procesi zapošljavanja akademskog i neakademskog osoblja. U tom smislu, ustanova se pridržava kriterijuma i procedura koje propisuje Zakon o visokome obrazovanju. Nastavni kadar se bira na javnom Konkursu, oglasenom na sajtu Fakulteta i u medijima, iz redova doktora nauka s akademskim zvanjem docenta, vanrednog i redovnog profesora. Saradnici u nastavi biraju se iz redova magistranada, doktoranada i doktora nauka bez akademskoga zvanja, po javnoj i jasnoj proceduri definisanoj Konkursom, pravilnicima PFB i Zakonom o visokom obrazovanju.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.	<u>Ispunjeno</u>	<u>Eliminacioni</u>
<p>Komentar Komisija je mišljenja da PFB dosljedno nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnoga osoblja u prvome redu kroz saradnju s drugim visokoobrazovanim ustanovama s kojima je potpisan sporazum o saradnji i koji omogućuje razmjenu nastavnoga osoblja, kao i u okviru CEEPUS, ERASMUS programa razmjene. Mogućnosti profesionalnog razvoja nastavnog osoblja podstiču se kroz organizaciju seminara i obuka na PFB, kao i kroz učešće na međunarodnim konferencijama i okruglim stolovima.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
c. Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.	<u>Djelimično ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar Naučna djelatnost PFB ogledala se kroz četiri organizacije međunarodnih naučnih skupova, od kojih su neki organizovani u saradnji s partnerima iz inostranstva, te kroz aktivno učešće nastavnog osoblja u nekoliko naučnih projekata koje realizuje PFB, koji su dostavljeni Komisiji na uvid. Do sada je objavljeno 20 udžbenika za pet godina. Naučne aktivnosti se podstiču kroz motivisanje nastavnoga osoblja da svoje naučne radove objavljuje u relevantnim domaćim i međunarodnim časopisima, kao i na naučnim skupovima. Očekuje se da će u narednom periodu biti objavljeno više takvih radova.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar Komisija smatra da PFB raspolaže modernim tehničkim sredstvima, tj. novim tehnologijama za izvođenje nastave i svojim programskim rješenjima i nastavnim metodama podstiče kreativno korišćenje tih sredstava.</p>		
<p>Komentari eksperta na ispunjenje standarda KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE U CIJELOSTI ISPUNJEN.</p>		

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Ustanove treba da na odgovarajući način finansiraju aktivnosti učenja i nastave i da obezbijede adekvatne i lako dostupne resurse za učenje, kao i podršku studentima.

Smjernice:

U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika. Uloga službi za pružanje podrške od naročitog je značaja kod omogućavanja mobilnosti studenata u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Potrebe raznovrsne studentske populacije (kao što su zreli, vanredni, zaposleni i studenti iz inostranstva, kao i studenti sa invaliditetom), te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, uzimaju se u obzir prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.

Aktivnosti i sredstva za pružanje podrške mogu se organizovati na različite načine, u zavisnosti od konteksta ustanove. Međutim, kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o servisima koji su im na raspolaganju.

Uloga pomoćnog i administrativnog osoblja je izuzetno važna za pružanje usluga podrške, zbog čega treba da bude kvalifikovano i da ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

a. Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>PFB obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju: osigurana je pomoć studentima u njihovim nastavnim aktivnostima (savjetovanja, mentorstva, konsultacije i dr.) i vannastavnim aktivnostima (stručna praksa, profesionalno usmjeravanje i dr.); osigurani su resursi za učenje (biblioteka i čitaonica, računarska sala, saradnja s Nacionalnom bibliotekom, COBISS, sistem učenja na daljinu); osigurana je pomoć studentima s invaliditetom i ostalim podzastupljenim grupama; razvijen je sistem praćenja studenata koji su završili Fakultet, a svi su studenti upoznati s postojećim resursima.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Ustanova uzima u obzir potrebe razne studentske populacije, prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>Komisija smatra da PFB uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, kao i prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
c. Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>Komisija je mišljenja da PFB brine da resursi kojima raspolaže budu u skladu s potrebama studija, a da studenti preko Studentske službe, Studentskog parlamenta i prodekana za nastavu budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju. Administrativne službe za pružanje kvalitetne podrške studentima sa Prodekanom za nastavu i radnim timom osiguravaju da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu na vrijeme informisani o svim uslugama.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>Komisija smatra da PFB podstiče osoblje da prati nove metodološke i tehničke alate iz oblasti pružanja podrške studentima, pri čemu su od posebnog značaja seminari i obuke, koje predstavnici administrativnog osoblja redovno pohađaju, tj. da je administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.</p>		
<p>Komentari eksperta na ispunjenje standarda</p> <p>KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA U CIJELOSTI ISPUNJEN.</p>		

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Ustanove treba da osiguraju prikupljanje, analiziranje i korišćenje relevantnih informacija, u cilju efikasnog upravljanja programima i drugim aktivnostima.

Smjernice:

Pouzdana podaci su ključni za donošenje utemeljenih odluka da bi se znalo šta dobro funkcioniše a šta zahtijeva dodatnu pažnju. Efikasni procesi za prikupljanje i analizu informacija o studijskim programima i druge aktivnosti doprinose sistemu unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta.

Koje informacije se prikupljaju u određenoj mjeri zavisi od vrste i misije ustanove. Sljedeći podaci su od značaja:

- ključni indikatori uspješnosti;
- profil studentske populacije;
- napredovanje studenata kroz studije, stopa uspješnosti i napuštanja studija;

- zadovoljstvo studenata studijskim programima;
- dostupni resursi za učenje i podršku studentima;
- karijerne putanje svršenih studenata.

Mogu se koristiti različite metode prikupljanja informacija. Važno je da su studenti i zaposleni uključeni u pružanje i analizu informacija i u planiranje naknadnih aktivnosti

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
a. Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar PFB obezbjeđuje informacije o ključnim pokazateljima uspješnosti uz pomoć i rad Vijeća Fakulteta i radnog tima za sprovođenje aktivnosti iz Plana integriteta, organizuje, koordiniše, sprovodi postupke vrednovanja i razvija unutrašnje mehanizme osiguravanja i unapređenja kvaliteta PFK, uzimajući pri tome u obzir indikatore uspješnosti koji su definisani i redovno se ažuriraju u skladu s postojećim stanjem na PFB.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Ustanova obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar PFB redovno obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
c. Ustanova obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar PFB redovno obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija pomoću koordinirane saradnje nastavnika, studenata i administrativnih službi, u svrsi praćenja kvaliteta sprovođenja studija.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar Komisija smatra da PFB kontinuirano obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima i to sprovođenjem anonimne ankete nakon završetka semestra, ali se može sprovesti i u toku semestra na prijedlog Studentskoga parlamenta. Anketiranje studenata obavlja se po proceduri propisanoj Pravilima studiranja.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
e. Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar U koordinaciji Prodekana za nastavu, Studentske službe i radnog tima redovno se prikupljaju informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima. Komisija je uvidom u sajt PFB utvrdila da se sve informacije redovno ažuriraju, zatim putem e-mailova studenata, Facebook i Instagram profila.		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
f. Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
Komentar Komisija je mišljenja da PFB obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata i to u koordinaciji sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore i Ministarstvom prosvjete Crne Gore. Pošto je PFB osnovan 2012. a prve diplomce dobio je u 2015. 190 svršena studenata su preko programa stručnog usavršavanja, koje sprovodi Zavod za zapošljavanje, dobila priliku da se stručno usavršavaju na PFB.		
Komentari eksperta na ispunjenje standarda KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA U CIJELOSTI ISPUNJEN.		

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Ustanove treba da objavljuju informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuju, koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne.

Smjernice:

Informacije o aktivnostima ustanove korisne su za buduće i sadašnje studente, kao i za svršene studente, druge zainteresovane strane i javnost.

Stoga, ustanove pružaju informacije o svojim aktivnostima, kao i programima koje nude i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave, učenja i provjeru znanja koje se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju svršenih studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave, učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.	Ispunjeno	Eliminacioni
Komentar		
PFB na svojem siteu, koji se redovno ažurira, kao i na Facebook i Instagram profilima, objavljuje sve neophodne informacije o svojim aktivnostima i programima kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja programa, kvalifikacijama koje dodjeljuje, procedurama za izvođenje nastave, učenje i provjeru znanja koje se koriste. U tu svrhu pred upis nove generacije studenata publikuje se i posebna publikacija koja sadrži sve informacije o strukturi studija, ishodima učenja, aktivnostima PFB, prilikama za učenje koje su na raspolaganju studentima, i ta se brošura distribuira širom Crne Gore, a dostupna je i na sajtu PFB. Informacije o stopama prolaznosti kao i informacije o zapošljavanju diplomaca dio su izvještaja koji prodekan za nastavu redovno dostavlja Vijeću Fakulteta i koje Vijeće i Upravni odbor razmatraju, a takođe su javno dostupne u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama.		
Komentari eksperta na ispunjenje standarda		
KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI U CIJELOSTI ISPUNJEN		
<i>Ustanova je koncipirana i organizovana tako da u potpunosti obezbjeđuje znanja, vještine i kompetencije neophodne za sticanje profesionalne kvalifikacije, što se vidi iz strukture studijskih programa i srazmjere fundamentalnih, stručnih i izbornih predmeta.</i>		

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA

Ustanove treba da prate i periodično revidiraju svoje programe kako bi osigurale postizanje ciljeva koji su pred njih postavljeni i odgovorile na potrebe studenata i društva. Revidiranje treba da bude usmjereno na kontinuirano poboljšanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preduzimaju kao rezultat tih aktivnosti, potrebno je obavijestiti sve aktere na koje se one odnose.

Smjernice:

Cilj redovnog praćenja, provjere i revidiranja studijskih programa je da se osigura njihova adekvatna realizacija i da se stvori efikasno okruženje za učenje i podršku studentima.

Time je obuhvaćena evaluacija:

- sadržaja programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa;
- promjenjivih potreba društva;
- opterećenja studenata, njihovog napredovanja kroz studije i završetak studija;
- efikasnosti procedura za provjeru znanja studenata;
- studentskih očekivanja, potreba i zadovoljstva programom;
- okruženja za učenje i službi za pružanje podrške, te njihove primjerenosti svrsi programa.

Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost. Objavljuju se revidirane specifikacije programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

a. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar PFB u kontinuitetu prati i periodično, a u skladu sa zakonskim uslovima i vlastitim normativnim aktima, periodično revidira sadržaje programa u kontekstu najnovijih istraživanja u konkretnoj oblasti. U tom smislu, Komisija konstatuje da je izdavačka i naučna djelatnost PFB tu od velikoga značaja. Najveći broj izdanja PFB (20 udžbenika) je istovremeno i preporučena literatura za određene predmete, pa je na taj način odlično usklađena obrazovna i naučna misija PFB. Stalno se dopunjava biblioteka najnovijim naslovima koje podržavaju osavremenjivanje programa iz konkretnih oblasti koje se izučavaju na PFB.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju prom-jenjive potrebe društva.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar PFB kontinuirano prati potrebe i trendove u društvu, i nastoji da im se periodično prilagođava. Kurikulum i nastavni programi su dizajnirani na način da kroz kombinaciju fundamentalnih, stručnih i izbornih predmeta omoguće ispunjenje gore postavljenog cilja, a u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore redovno prati i ažurira podatke o promjenama na tržištu rada</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
c. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar Komisija je mišljenja da PFB pažljivo prati opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija, i to sve postiže nizom mehanizama, počev od kontinuirane neposredne komunikacije uprave PFB s predstavnicima studenata, izrade redovnih analiza uspjehnosti i napredovanja studenata, redovnog semestralnoga organizovanja studentskih anketa, do zastupljenosti studenata u tijelima PFB, Vijeću i Upravnom odboru uz kurikulum i nastavni program koji su dizajnirani na način da kroz kombinaciju fundamentalnih, stručnih i izbornih predmeta omoguće ispunjenje gore postavljenih ciljeva.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
d. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar Komisija je mišljenja da PFB konstantno prati i evaluiira efikasnost procedura za provjeru znanja studenata, prateći zakonsku regulativu i konsultujući uporednu praksu kroz intenzivnu komunikaciju s ustanovama visokog obrazovanja iz inostranstva s kojima blisko saraduje.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za akreditaciju</i>
e. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar Organizacija nastave, pravila studiranja, predviđeno opterećenje studenata, napredovanje i vrednovanje njihovog rada u toku studija, postavljeno je u skladu sa principima i pravilima ECTS-a. PFB praćenje uspjehnosti nastave, realizacije studentskih očekivanja, potreba i zadovoljstva programom obavlja kroz neposrednu komunikaciju s predstavnicima studenata u raznim tijelima, posebno Vijeću i Upravnom odboru i kroz redovno semestralno anketiranje studenata, a na zahtjev studenata i u toku semestra.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
f. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svr-si programa.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni

<p>Komentar</p> <p>PFB kontinuirano obezbjeđuje optimalno kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uslova za učenje i napredovanje studenata, što je pored ostaloga zagarantovano i kvalitetnim uslovima koje pruža čitaonica opremljena računarskom opremom, kao i biblioteka PFB, koja broji oko 3150. naslova, i koja sadrži svu neophodnu literaturu za studiranje. Izdanja PFB, koja su uglavnom udžbenici i skripte, kao i preporučena literatura za pojedine predmete, studentima su dostupni i u elektronskoj formi. PFB stvara solidno okruženje za učenje, a uključene su službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa. Ustanova posjeduje sve akte neophodne za realizaciju nastavnog procesa (Statut, Odluke vijeća PFB o osnivanju, pravila za upis, pravila za izvođenje i vrednovanje ispita, nastavni plan i program sa informacionim listama za predmete, opterećenjem studenata, oblicima provjere znanja i ocjenjivanja).</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
g. Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>Poslije razgovora sa predstavnicima i studentima PFB, Komisija je zaključila da PFB preko Vijeća i uz učešće studentskih predstavnika redovno raspravlja o programima i prilagođava ih novim potrebama. Kurikulum i nastavni programi su dizajnirani na način da kroz kombinaciju fundamentalnih, stručnih i izbornih predmeta omogućuje ispunjenje gore postavljenog cilja.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
h. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>Komisija je mišljenja da Vijeće Fakulteta prikuplja i analizira informacije o programima te daje smjernice za prilagođavanje i osavremenjavanje programa.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
i. Objavljuju se revidirane specifikacije programa.	<u>Ispunjeno</u>	Obavezan
<p>Komentar</p> <p>Nakon razgovora Komisije sa predstavnicima i studentima PFB, u mjeri koju to dozvoljavaju zakonska akta i normativi PFB, konstatovano je da su svi programi prošli su kroz izvjesna revidiranja, koja podrazumijevaju njihovo prilagođavanje novim naučnim i obrazovnim zahtjevima, a sve izmjene bivaju objavljene i predočene studentima i drugim zainteresiranim stranama.</p>		
<p>Komentari eksperta na ispunjenje standarda</p> <p>KOMISIJA JE ZAKLJUČILA DA JE STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA, U CIJELOSTI ISPUNJEN.</p> <p>PFB ispunjava zahtjev međunarodne i unutrašnje uporedivosti u pogledu sadržine, organizacije i stepena koji se na njemu stiču. Studijski program sadrži sve predmete koji se mogu smatrati fundamentalnim, kao i široku lepezu izbornih predmeta, što se vidi iz priloženih nastavnih planova. Organizacija i trajanje studija organizovano je u skladu sa principima Bolonjske deklaracije i ECTS-a.</p> <p>Crnogorsko društvo treba da ima studije iz ove oblasti, jer se radi o pomorstvu kao prošloj, sadašnjoj i budućoj prioritetnoj privrednoj djelatnosti.</p>		

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Ustanove treba da periodično vrše proces eksternog obezbjeđenja kvaliteta u skladu sa ESG standardima.

Smjernice:

Eksterno obezbjeđenje kvaliteta u svojim različitim oblicima može potvrditi efikasnost unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta ustanove, i može služiti kao katalizator poboljšanja i ponuditi ustanovi nove perspektive. Njime se, takođe, obezbjeđuju informacije kako bi se i ustanova i javnost uvjerile u kvalitet aktivnosti ustanove.

Ustanove učestvuju u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu. Stoga, u zavisnosti od okvira, eksterno obezbjeđenje kvaliteta može poprimiti različite oblike i može se koncentrisati na različite nivoe organizacije (kao što su program, fakultet ili ustanova).

Obezbjeđenje kvaliteta je kontinuiran proces koji se ne završava eksternim povratnim informacijama ili izvještajem ili procesom preduzimanja naknadnih mjera u okviru ustanove. Dakle, ustanove vode računa da se napredak koji je

postignut od posljednje aktivnosti u oblasti eksternog obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.

<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
a. Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>Komisija je mišljenja da PFB vodi računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću, pa pored redovnih procedura reakreditacije ustanove, kao oblika eksternog obezbjeđenja kvaliteta, PFB je prošao institucionalnu evaluaciju sprovedenu od strane međunarodne agencije za evaluaciju visokoškolskih ustanova u Evropi, u sklopu sveobuhvatne evaluacije visokoobrazovnog sistema u Crnoj Gori.</p>		
<i>Kriterijum</i>	<i>Ocjena ispunjenosti</i>	<i>Kriterijum za reakreditaciju</i>
b. Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.	<u>Ispunjeno</u>	Eliminacioni
<p>Komentar</p> <p>S obzirom na to da je nakon početne akreditacije ustanove i studijskog programa promijenjen Zakon o visokom obrazovanju, PFB je radio na prilagođavanju zakonodavnom okviru u kojem funkcioniše pa je kroz postupak akreditacije realizovao tri studijska programa u trogodišnjem trajanju (osnovne studije) sa po 180 ECTS kredita.</p>		
<p>Komentari eksperta na ispunjenje standarda</p> <p>KOMISIJA SMATRA DA JE STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA, U CIJELOSTI ISPUNJEN.</p> <p><i>Kurikulum i nastavni programi su dizajnirani na način da kroz kombinaciju fundamentalnih, stručnih i izbornih predmeta omoguće ispunjenje gore postavljenog cilja. Ustanova je koncipirana na način da u potpunosti obezbjeđuje znanja, vještine i kompetencije neophodne za sticanje profesionalne kvalifikacije što se vidi iz strukture studijskog programa i srazmjere fundamentalnih, stručnih i opcionih predmeta. Ustanova ispunjava zahtjev međunarodne i unutrašnje uporedivosti u pogledu sadržine, organizacije i stepena koji se na njemu stiču. Studijski program sadrži sve predmete koji se mogu smatrati fundamentalnim, kao i široku lepezu izbornih predmeta, što se vidi iz priloženih nastavnih planova. Organizacija i trajanje studija organizovano je u skladu sa principima Bolonjske deklaracije i ECTS-a.</i></p>		

REAKREDITACIONI STAV I PRIJEDLOG

Komisija jednoglasno predlaže Agenciji reakreditacioni stav:

<p>1. Prihvatanje zahtjeva za reakreditaciju za puni reakreditacioni period.</p> <p>Na osnovu člana 42 Zakona o visokom obrazovanju („Sl. List CG“ broj 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, i 17/19) i člana 7 Pravila o postupku reakreditacije ustanova visokog obrazovanja broj: 01-630/19-55/1 od 26. 03. 2019. godine, Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja odlukom br. UP02-631-2-11/1 od 16.06.2020. godine donijela je Odluku o imenovanju Komisije za reakreditaciju Pomorskog fakulteta Bar br UP02-631-2-11/1 od 16.06.2020. godine u sastavu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dr Veselin Drašković, redovni profesor, Pomorski fakultet Kotor, Predsjednik 2. dr Zoran Radmilović, redovni profesor, Saobraćajni fakultet u Beogradu, član 3. dr. Nebojša Ralević, redovni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, član 4. mr Aleksandar Vujisić, menadžer prodaje d.o.o. Stones, Podgorica, predstavnik tržišta rada i 5. Ivan Piper, student master studija, Univerzitet Donja Gorica <p><i>Napomena:</i> Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja obezbijedila je člana (koordinatora) za rad s Komisijom: Kemal Demirović.</p> <p>Zadatak Komisije je bio razmatranje samoevaluacionih izvještaja koji su dostavljeni za osnovne i master akademske studijske programe Pomorskog fakulteta Bar, kao i ostale relevantne dokumentacije, te da na</p>

osnovu neposredne provjere činjeničnog stanja u radu Pomorskog fakulteta Bar, dostavi Agenciji za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja izvještaj o reakreditaciji Pomorskog fakulteta Bar, tj. da na osnovu izvještaja o samoevaluaciji i sprovedenog postupka evaluacije pripremi izvještaj o reakreditaciji Pomorskog fakulteta Bar.

Komisija se, uz koordinaciju Predsjednika Komisije dr Veselina Draškovića, red. Prof. i predstavnika Agencije Kemala Demirovića.

Zadatak Komisije je bio razmatranje, prije posjete upoznala sa aktima vezanim za reakreditaciju: (1) Pravilima o postupku reakreditacije ustanova visokog obrazovanja (2) Obrascima zahtjeva za reakreditaciju fakulteta, odnosno studijskih programa, (3) Smjernicama za unutrašnju i spoljašnju provjeru kvaliteta u visokom obrazovanju u Crnoj Gori i (4) Standardima i formom izvještaja o samovrednovanju (5) Obrascem za Izvještaj o reakreditaciji sa uputstvom i ostalom dokumentacijom prema preporuci ili na traženje od koordinatora Agencije Kemala Demirovića.

Komisija je detaljno analizirala i sadržaje podnijetih elaborata, koji su uključivali: (1) Zahtjev za reakreditaciju, (2) Izvještaj o samovrednovanju i (3) Obimnu/sadržajnu priloženu dokumentaciju (odluke, pravilnici, programi i planovi, ugovori sa zaposlenim, ugovori potpisani sa univerzitetima i fakultetima u Crnoj Gori i izvan Crne Gore i dr.).

U pripremi izvještaja za reakreditaciju studijskih programa korišćeni su svi relevantni pravni akti kojima je tretirana oblast visokog obrazovanja i posebno uslovi reakreditacije visokoobrazovnih ustanova u Crnoj Gori: Zakon o visokom obrazovanju u CG, Pravila o postupku reakreditacije ustanova visokog obrazovanja u CG, ostala dokumenta Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Bolonjska deklaracija, kao i interni dokumenti Pomorskog fakulteta Bar.

Komisija je konstatovala da je podnešena dokumentacija za reakreditaciju svakog od studijskih programa na Pomorskom fakultetu Bar urađena na kvalitetan način i u skladu sa zahtjevanim pravilima i formama.

Komisija se na licu mjesta uvjerila u činjenično stanje Pomorskog fakulteta 2020. godine i obavila razgovore sa: rukovodstvom PFB: dekanom PFB prof. dr. Stevom Nikićem, prodekanima, nastavnim osobljem, studentima, zatim sa predstavnicima privrede i kulture, koji su aktivna podrška, saradnicima PFB i članovima tima koji je kreirao Izvještaj o samovrednovanju PFB.

Posjeta Pomorskom fakultetu Bar je organizovana tako da se od ukupno raspoloživog vremena od 6 (šest) sati Komisija ravnomjerno posvetila akademskom i neakademskom osoblju, kao i studentima.

PROGRAM POSJETE USTANOVI – Pomorskom fakultetu Bar, 07. 2020.

Sastav Komisije:

1. dr **Veselin Drašković**, redovni profesor, Pomorski fakultet Kotor, Predsjednik
2. dr **Zoran Radmilović**, redovni profesor, Saobraćajni fakultet u Beogradu, član
3. dr. **Nebojša Ralević**, redovni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, član
4. mr **Aleksandar Vujisić**, menadžer prodaje d.o.o. Stones, Podgorica, predstavnik tržišta rada i
5. **Ivan Piper**, student master studija, Univerzitet Donja Gorica

Ispred Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja posjeti je prisustvovao: Kemal Demirović, Koordinator, samostalni savjetnik u Sektoru za kontrolu kvaliteta.

<u>Vrijeme</u>	<u>Aktivnost</u>
10:00 – 10:30	Sastanak Komisije sa menadžmentom Fakulteta
10:00 – 10:30	Sastanak Komisije sa dekanom i prodekanima studijskog programa
10:30 – 11:00	Pauza i interne konsultacije članova Komisije
11:00 – 11:45	Sastanak Komisije sa nastavnim kadrom planiranim za studijski program
11:45 – 12:30	Sastanak Komisije sa administrativnim osobljem Fakulteta
12:30 – 13:15	Sastanak Komisije sa studentima Fakulteta
13:15 – 13:45	Sastanak Komisije sa predstavnicima koji su iskazali podršku radu PFB
13:45 – 14:15	Obilazak prostorija Fakulteta
14:15 – 14:30	Pauza
16:00 –	Odlazak članova Komisije

Poslije posjete, u koordinaciji sa predsjednicom Komisije za reakreditaciju, svi članovi Komisije se se usmeno

usaglasili o opštim i konačnim ocjenama po pojedinim kriterijumima vezanih za PFB, a po osnovu propisanih standarda. U tom smislu, finalni Izvještaj obuhvata sve ocjene i preporuke date od svih članova Komisije. Poslije višenedjeljnog intenzivnog rada, podnošenja dodatnih informacija koje je dostavio PFB, a na zahtjev Komisije, sačinjen je finalni Izvještaj, koji obuhvaća sve ocjene i preporuke date od svih članova Komisije.

Saglasno Pravilima o postupku reakreditacije ustanova visokog obrazovanja, PFB je aktom obavijestio Agenciju za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore o pokretanju postupka interne evaluacije, radi reakreditacije.

Upravni odbor PFB je podnio Zahtjev za reakreditaciju Univerziteta, a uz Zahtjev je dostavio Izvještaj o samovrednovanju u cijelosti sa odgovarajućim dokumentima.

Komisija je dodatno tražila spisak zaposlenih i tačan pregled površina prostora (zgrade) u kojoj egzistira PFB a iste je dobila odmah. Takođe je tražila i neka druga objašnjenja, kao i dokumentaciju.

Komisija za reakreditaciju je zahvalna svim kolegama sa PFB, studentima, akademskom i neakademskom osoblju na kvalitetnoj i posvećenij saradnji koju smo ostvarili tokom posjete i otvorenih razgovara. Tokom posjete PFB, kao i tokom elektronske komunikacije koja je prethodila posjeti, članovi kolektiva su nam profesionalno obezbijedili sve potrebne informacije, odgovore, objašnjenja i dokumentaciju.

Napomene i primjedbe:

nema

Obrazloženje:

NEMA NEDOSTATAKA

Podgorica, 03.07.2020.

Komisija za reakreditaciju

1. dr Veselin Drašković, redovni profesor, Pomorski fakultet Kotor, Predsjednik
Veselin Drašković
2. dr Zoran Radmilović, redovni profesor, Saobraćajni fakultet u Beogradu, član
Zoran Radmilović
3. dr. Nebojša Ralević, redovni profesor, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, član
Nebojša Ralević
4. mr Aleksandar Vujsić, menadžer prodaje d.o.o. Stones, Podgorica, predstavnik tržišta rada i
Aleksandar Vujsić
5. Ivan Piper, student master studija, Univerzitet Donja Gorica
Ivan Piper